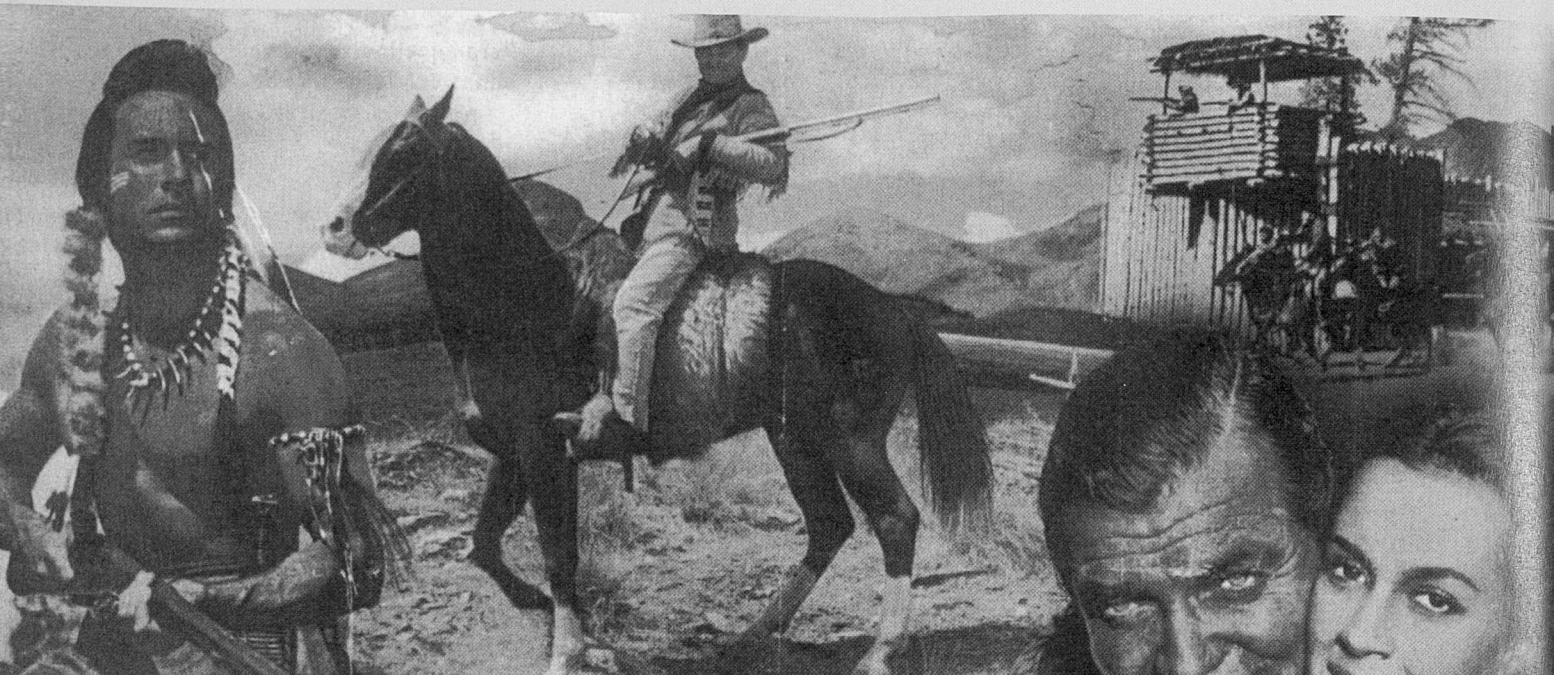

Enllà el Missouri

CLARK GABLE • **RICARDO MONTALBAN**
JOHN HODIAK
 ADOLPH MENJOU • J. CARROLL NAISH • JACK HOLT • **MARÍA ELENA MARQUÉS**
 DIRECTOR: WILLIAM A. WELLMAN • PELICULA METRO-GOLDWYN-MAYER
 TECNICOLOR

Gabriel Genovart

Hi ha pel·lícules de l'Oest que m'evocuen sempre, d'una manera especial, els Nadals de la infantesa. Tal volta sigui perquè un any, el dia de Nadal, vaig veure per primera vegada *Raíces profundas*; o perquè altres anys, poc més o manco per les mateixes dades, foren *Más allá del Missouri* o *Horizontes lejanos* les que embelliren els meus dies nadalencs.

Per això, quan arriben aquestes festes, sempre m'agrada veure, encara que sigui per enèsim pic, alguna de les pel·lícules citades. O altres com *Tierra generosa*, *Tierras lejanas*, *Flecha rota* o *La policía montada del Canadá*.

M'agraden aquests *westerns* de colors lluminosos, els *westerns* de carenes blanques i cabanyes de troncs, que posaren als nadals de la meva infància aquella neu que sempre esperava

i mai no venia, la neu somniada dels nadals idealitzats. Les muntanyes nevades, els boscos verds, els llacs i rius transparents dels paratges on habiten les llúdrries i els castors, la serra agresta on cacen els llovers solitaris, les terres llunyanes on viuen les tribus índies de casta indomable i esperit orgullós.

És com si tot plegat fos el cant a una innocència i llibertat primigènies. El cant a la virginitat originària dels paradisos perduts.

Más allá del Missouri exhala tots els aromes d'aquesta flaire proustiana. D'aquest film de William A. Wellman de 1951, hom podria afirmar perfectament allò mateix que Gubern, Llinàs i Fernández Santos n'han dit de determinats *westerns*. Que són pel·lícules a les quals l'esplendor del marc ambiental, la fo-

togènia d'un paisatge de transparència inigualable, la quasi impossible lluminositat i la vastitud il·limitada dels seus espais infinits contenen tota una teoria cinematogràfica: la naturalesa presentada com el lloc exquisit de la rudesia, l'elementalitat, el primitivisme i la puresa salvatge d'un territori verjo i encara innocent.¹

I aquest territori, que és el del *western*, és també el de la infància.

Aquests dies de Nadal, en què escric aquestes línies, són un bon temps per retrobar-nos amb qualsevol d'aquestes pel·lícules. Per retornar de bell nou, enllà el Missouri, a les terres verges. Les terres verges de l'ànima. ■

(1) Veg. GUBERN, R.; LLINÀS, A.; FERNÁNDEZ SANTOS, A.: *Enciclopedia del 7º Arte*. Tom 6. Barcelona: Salvat Editores, 1978, pàg. 35.